

378. Varia (6)

1. Spelen: va-banque spelen, winterspelen, zomerspelen, Olympische Spelen (de Spelen), vioolspelen, vadertje en moedertje spelen, verhaspelen (!), toneelspelen, op zijn poot spelen, onder één hoedje spelen, op de nul spelen, op de man spelen, klaarspelen, gelijkspelen, hansje-sokken spelen, goedheilig man spelen, het hard spelen, duitje-op spelen, doodspelen, de eerste viool spelen, chapeau bas spelen, Bijbelse treurspelen, brood en spelen, ja en amen spelen, blindemannetje spelen, blufpoker spelen, Abrammetje spelen (Genesis 12:13: trachten zich te redden door de halve waarheid te zeggen), samenspelen (combineren), (buiten) samen spelen, de baas spelen en over de band spelen. Het was een schabouwelijke vertoning. Hij wilde me wel schadeloosstellen. Leedvermaak (schadenfreude) is het mooiste vermaak. De kok schafte de ingrediënten aan en de gasten schaftten daarna; ze aten wat de pot schafte.
2. Het is schandaleus (scandaleus) om iemand zo te schandaliseren. Kun je eens schallanalyse toepassen op deze schalmei (een herdersfluit)? Met de Schedelplaats wordt Golgotha aangeduid. De matrozen zijn al sloop gegaan. De kapitein, die ook het schip inging, wist toen nog niet hoe deze maatschappij al eerder het schip in ging. Ze riepen ons aan met 'schip ahoi'. Eerst vond het Oosters Schisma plaats, later het Groot Schisma (de kwestie Avignon). Schmaltz is sentimentele muziek. En nu is het schluss, basta, uit! Schlamm (kolenslik) is bezinsel van steenkool in water. Schizothymie is in de psychologie gespletenheid van gemoed (antoniem: cyclothymie, manisch-depressieve psychose). Een schillerkraag is een liggende, van voren open kraag. De ezelgebruiker en de huisschilder hebben allebei op een schilderschool gezeten. Scherp slijpen leidt tot scherp slijperij.
3. Het Leger des Heils (afkorting: LdH) wordt ook wel aangeduid met heilsleger of kortweg leger. Spottend wordt dit leger ook wel aangeduid als hallelujabrigade, waarvan de vrouwen hallelujahoedjes dragen. Het leger is een godsdienstig-maatschappelijke organisatie die evangelisatie combineert met buitengewoon nuttig sociaal werk. Je kan er op het zondaarsbankje plaatsnemen en kernwoorden zijn verder: cadet (officier in opleiding), kerstpot, nachtasiel, reddingsbrigade en slumwerk in de achterbuurten. Geert Wilders streeft een anti-islampolitiek na. Komen de kaaimannen van de Cayman Islands (Kaaimaneilanden, Caymaneilanden) en de Noormannen uit Normandië? Ik veracht laag-bij-de-grondse (platvloerse) gemeneriken. Zelf denken die vaak hoogvliegers te zijn. De excuses kwamen als vijgen na Pasen (B.-N.), mosterd na de maaltijd.
4. De schnaps drinkende toneelspeler had een schnabbeltje (snabbeltje) en schmierde. Daarna werd hij letterlijk en figuurlijk afgeschminkt. De schnorrer kreeg een afgedankte schnorkel (snorkel) cadeau en ging met zijn schnauzer snorkelen. Er zijn nieuwe banen geschapen in de sfeer van het geschepte papier. De schobbejak deed het op de schobberdebonk. Ze had de schoentjes en laarsjes buitengezet. Daarna ging ze de bloemetjes buitenzetten. De zee-ekster is de scholekster. De schola cantorum zingt voornamelijk gregoriaanse gezangen. Een belletterist beoefent de schone letteren. Dat kan onder meer aan de faculteit der letteren (de letterenfaculteit). De leer van het schone kan zich ook bezighouden met de schone-bij-dage, de schone-bij-nachte, de schone van Boskoop en de schone van het Westland.
5. De discussie was terre à terre, laag-bij-de-gronds. Een mojito (Jaarboek 2009) is een cocktail van rum met limoen en spuitwater. Het toestel kon wel hoog vliegen, maar vloog laag bij de grond. Schöngesterei is kort gezegd de esthetiek hoog hebben en -houden. Een schöne Seele is iemand met een gevoelige inborst. Alleen als je schoolgaat, kun je schoolfrans leren. Een eretitel van Maria is: Eerwaardig of Schoon vat van godvrucht. De Schotse Hooglander reed op een Schotse hooglander. Het schorem vergreep zich aan het schorrenkruid. Ik ga heus niet voor schoppevuiltje thuisliggen. Schrammelmuziek is Oostenrijkse populaire muziek. De voetballertjes schoten de schotten aan gort.
6. De schouten-bij-nacht (of is het schout-bij-nachts?) lieten het schout-bij-nachtsschip snelheid meerderen. Ik prefereer de schrijf-leesmethode. De schriftgeleerden (VD) vind je bij

de joden en moslims, de Schriftgeleerden bij de christenen. Zijn gebrek aan schrijverschap is nog het schrijvendst. De schrijver-journalist wist dat treffend te verwoorden. In Schubbekutteveen en Lutjebroek is het wel lekker rustig. De vloer werd gesopt en geschrobd. Een schrooi-ijzer wordt ook wel schroodbeitel genoemd; als die versleten is, kun je die op de schroothoop gooien. Een schreibtschmörder ontspringt soms de dans. Is een groot schiedammertje een Schiedammer? Schuilgaan is je schuilhouden, je caché houden, schuilevinkje spelen (of klopt dat laatste niet?) Dostojevski heeft 'Schuld en boete' geschreven: daarin lijkt werkelijk alles wel schuld en boete te zijn.

7. Zijn schuldloos (schuldeloos) en schuldenvrij synoniemen? Hij voerde met schwung een schwalbe uit, maar Schwamm drüber (niet meer over spreken). Wat zijn in het Zwitsers-Duits (het Schwyzerdütsch) de termen voor schinken en schwarzwalderkirschtorte? Met scoliose heb je een zijwaartse ruggengraatsverkrumming (vergelijk kyfose: achterwaartse kromming van het thoracale of sacrale deel van de ruggengraat). Veel woestijnplanten, maar ook dennen zijn sclerofiel: het zijn sclerofyten. Een sciopicon is een toverlantaarn. Scilicet is te weten, namelijk (afkortingen: t.w., nl.) Een scientoloog is in het algemeen geen aanhanger van het sciëntisme, wel van de scientology (Scientology Church). Een scone is een rond broodje. Het schuttersstuk van Rembrandt lijdt niet aan scurriliteit en vertoont helemaal geen scudraketten. Pas maar op dat je niet van Scylla in Charybdis komt met deze sciencefictionroman!
8. Een scuba is een onderwaterademhalingsapparaat. De scriptgirl leed aan scrofulose, een klierziekte. Bij het scrabble scrabbelden we. Met een scrambler scambelden we onze berichten. Bij het tackelen voer je een tackle uit. De (het) scoubidou is een met fluorescerend knooptouw gevlochten voorwerp ('scoubidoubidou' is net zo'n scat als 'heybaberiebah'). Een scraper is een schraapwagen. Scorbuut is scheurbuik. Een scoop [oe] in de krant kan een behoorlijke scope [oo] (reikwijdte) hebben. Een scotist hangt het filosofisch en theologisch leerstelsel van Duns Scotus aan. De klippen: je kunt ertussendoor varen! Scythisch heeft betrekking op de Scythen, Parthisch op de Parthen. Seaborgium is element nummer 106. Ik schrijf nu echt geen 'sectie' Bavariameisjes meer als het 'sexy' moet zijn. Salvo errore calculi heb ik een tien voor deze rekentoets. Is het woord 'seance' nu vernederlandst of niet?
9. De man liep de honderd meter in tien seconden sec, de vrouw had er een seconde langer voor nodig. Als er volgens een sede-vacantist sede vacante heerst, wil dat nog niet zeggen dat er geen paus is: die kan gewoon op zijn sedes apostolica (Heilige Stoel) zitten. Het secreet (de bitch) zit op het secreet. Seborroe is overmatige talgafscheiding. Helpt talkpoeder daarbij? Een seedling is een soort zure appel en seersucker is een soort crêpe. Seduisant gedrag kan tot seductie leiden. Er is een Bijbelboek Sefanja. Sefarden (Sefardim) zijn Spaanse en Portugese Joden. In Nederland zijn ze georganiseerd in het Portugees-Israëlitisch Kerkgenootschap (PIK). Verwar ze vooral niet met de Asjkenazim uit Midden- en Oost-Europa. De seguidilla is een Spaanse dans, seiches zijn periodieke niveauveranderingen van meren en seitan is een vleesvervanger (van tarwe). Seksediscriminatie is absoluut verboden.
10. Zijn séjour was van korte duur. De sinjoor uit Antwerpen was op bezoek bij de Sejm in Polen. Segrijnleer wordt voor bijbels gebruikt. Een S-golf gaat door de aarde heen bij een kernexplosie. De afkorting SEH staat voor Spoedeisende Hulp en SEH-artsen zijn gespecialiseerd in spoedeisende eerstehulpverlening. Een inbewaringstelling (sekwestratie) is het in bewaring stellen. Een serafsstem is een fraaie zangstem. Is sellotape van cellofaan? De señorita, een selfmade woman en dito filosofe, verzorgde een selfsupporting onewomanshow.

Rein Leentfaar